

Beethoven, sapastre

En ambients professionals sans –que no sants!– es diu que el millor director és el que no es fa notar: no va de director general amb mostatxo i barret de mafiós. **John Ford**, Flaherty, Erice, Truffaut serien els invisibles directors de cinema. A les antípodes manieristes, Welles i Hitchcock es fan adorar. És a dir, la distància (in)finita i (in)discreta entre els humils i els superbs. En teatre, poc dels primers i molt dels segons. El director-crack. Avui anem a un Lepage, un Távora, un Wilson. I en terreny insalubre, la llopada de polítics que perden el cul per significar-se dins l'escena mediàtica. Ibaurretxes i ZP que diuen parlar en nom del poble. Aquest exordi va i ve a ritme musical. La Diada de Reis vaig assistir al concert que l'Orquestra de Cambra de la Noguera ofería a la sala d'actes de l'Ajuntament d'Alpicat, el meu shangri-là d'adop-

ció. Setze instrumentistes joves –corda i vent– al dictat de la batuta d'un director tant o més cadell. Malgrat Bach, Mendelssohn, Dvórák supremes potetes del temps transvestit en música, l'heroi de la vetllada n'era el sobrevalorat director d'orquestra. En els inicis del segle dinou, el sord genial però prou sapastre director, **Ludwig van Beethoven**, propiciava l'epifania d'un *divo*. Fins aleshores les orquestres les dirigien els compositors. D'ençà la ineptitud de l'autor de *Fidelio*, els tirans s'apoderen del pòdium a cops

de batuta. I em sorprenia veure l'aviciada manera com el jove director lleidatà assumia ja el rol protagonista sortint d'escena a cada silenci assajat, per tornar al centre de la palestra per recollir els aplaudiments, Ell, l'únic músic que no toca cap instrument!!

Si hi ha impostor que visqui del txollo en el món del xoubísnes, aquest és el director d'orquestra, invenció sociològica que no artística. A sou de les discogràfiques i del culte a la personalitat d'una rècula d'esnobs. Perquè un director no és un ho-

me –on són les dones?–, és una malaltia. Usa i abusa del seu poder en benefici personal. Perquè el director viu del carisma irracionaal, l'ambició inflexible, la voluntat a prova de bomba i l'oportunisme polític. I si no, observeu el nazi **Von Karajan**.

- Un director d'orquestra
- no és pas un home,
- és una malaltia

Revisió: 16-1-05

4